

Nazwa przedmiotu (w języku polskim i angielskim) Kurs kierunkowy I: Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce National and ethnic minorities in Poland		Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych, Instytut Socjologii UO		
Rok studiów, semestr, rok akademicki: II rok, 3 semestr, 2018/19		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących): dr Iwona Sobieraj isobieraj@uni.opole.pl		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2*
A. Formy zajęć i liczba godzin: <ul style="list-style-type: none"> warsztaty: 30h 		<ul style="list-style-type: none"> udział w zajęciach ćw./lab./kon.: 30h przygotowanie do zajęć: 10 h zadania do samodzielnego wykonania poza godzinami zajęć: 10h Suma 50h = 2ECTS * 1 Punkt ECTS = 25h. pracy studenta
B. Sposób realizacji: <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej 		
Status przedmiotu: <ul style="list-style-type: none"> fakultatywny ograniczonego wyboru (elective), 	Język wykładowy: <ul style="list-style-type: none"> polski 	
Metody dydaktyczne: <ul style="list-style-type: none"> Wykład/wykład problemowy/wykład konwersatoryjny/ wykład z prezentacją multimedialną ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją / praca w grupach / analiza zdarzeń krytycznych /analiza przypadków / dyskusja / rozwiązywanie zadań konsultacje (zarówno regularne, jak też organizowane w indywidualnych przypadkach) projekty i prace terenowe <p><i>Uwagi: można łączyć różne metody dydaktyczne zaproponowane powyżej;</i></p>	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia*: <ul style="list-style-type: none"> zaliczenie z oceną <p><i>*Obecność na zajęciach nie stanowi potwierdzenia uzyskania żadnego efektu kształcenia.</i></p>	
	B. Formy zaliczenia: <p>warsztaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> zaliczenie ustne/kolokwium, wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie prezentacji, ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen częściowych otrzymanych w trakcie trwania semestru, 	
	C. Podstawowe kryteria: <p>Ocena końcowa z poszczególnych form zajęć zostanie ustalona na podstawie uzyskanych ocen częściowych z:</p> <ul style="list-style-type: none"> przygotowania do zajęć i aktywności – 25% oceny końcowej zaliczenia ustnego/kolokwium – 50% oceny końcowej wykonania pracy zaliczeniowej: przygotowania prezentacji – 25% oceny końcowej 	
Wymagania wstępne: -		
Cele przedmiotu: <ul style="list-style-type: none"> w zakresie wiedzy - ramach zajęć studenci zapoznają się z problematyką mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce w kontekście historycznym i kulturowym, prawnym, a także społecznym. w zakresie umiejętności – studenci będą potrafili w analizie problematyki mniejszości narodowych i etnicznych odwołać się 		

do aktualnych dokumentów prawnych (Ustawy i rozporządzenia) regulujących funkcjonowanie mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce. Uzyskają także umiejętność wykorzystania danych statystycznych pochodzących ze spisów ludności i dane z innych źródeł wiedzy na temat mniejszości i obcokrajowców w Polsce.

- **w zakresie kompetencji** – uwrażliwienie studentów na zróżnicowanie narodowościowe, etniczne, religijne i językowe w Polsce, a także różnorodne aspekty/problemy funkcjonowania społeczeństw zróżnicowanych kulturowo i sposoby ich rozwiązywania.

Treści programowe:

1. Mniejszości narodowe w Polsce - aspekt historyczny. 2h
2. Prawne uregulowania dot. mniejszości w Polsce. 2h
3. Mniejszość narodowa, a mniejszość etniczna, grupy imigranckie - kwestie terminologiczne. 2h
4. Stan liczbowy i rozmieszczenie, specyfika kulturowa mniejszości narodowych w Polsce (mniejszość: białoruska, czeska, litewska, niemiecka, ormiańska, rosyjska, słowacka, ukraińska i żydowska). 6h
5. Stan liczbowy i rozmieszczenie, specyfika kulturowa mniejszości etnicznych w Polsce (mniejszość: karaimska, łemkowska, romska i tatarska). 4h
6. Język mniejszości narodowych i etnicznych oraz język regionalny - uregulowania prawne i aspekty praktyczne. 2h
7. Od zróżnicowania kulturowego do wielokulturowości - pomiędzy ideą a praktyką. 2h
8. Konflikty narodowościowe i etniczne i próby ich rozwiązywania. Doświadczenia i przykłady ze Śląska Opolskiego i Polski. 2h
9. Organizacje mniejszości narodowych i etnicznych – przykłady działań na rzecz zachowania tożsamości. 2h
10. Zróżnicowanie religijne w Polsce. 2h
12. Obcokrajowcy/imigranci/uchodźcy w Polsce – stan prawny i dane statystyczne. 2h
13. Zaliczenie 2h

Wykaz literatury*

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

1. Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce i Europie : aspekty polityczne i społeczne, Andrzej Sakson Red.; Wydawnictwo Adam Marszałek. 2014
2. Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce w świetle Narodowego Spisu Powszechnego Ludności z 2011 roku, Sławomir Łodziński Red.; Katarzyna Warmińska Red.; Grzegorz Gudaszewski Red.; Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2015
3. J. Mucha, Oblicza etniczności. Studia teoretyczne i empiryczne. Zakład Wydawniczy Nomos, Kraków 2005.

B. Literatura uzupełniająca

1. Konstytucja RP Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483. <http://www.sejm.gov.pl/prawo/konst/polski/2.htm>
2. Konwencja ramowa o ochronie mniejszości narodowych - Dz. U. 2002 nr 22 poz. 209, <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20020220209>
3. Raport: języki mniejszości 09.2014, SIO, <http://www.cie.men.gov.pl/index.php/dane-statystyczne/140.html>
4. Ustawa z dnia 6 stycznia 2005 (ze zm.) o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym, Dz.U. 2005 Nr 17 poz. 141. <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20050170141> z dnia 10.09.2015.
5. Europejska karta języków regionalnych lub mniejszościowych - Dz.U. 2009 nr 137 poz. 1121. <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20091371121>

*Podając literaturę do przedmiotu należy zapewnić jej dostępność dla studentów (w ramach sieci bibliotecznej UO albo bezpośrednio od prowadzącego zajęcia);

* Przy ustalaniu liczby pozycji literaturowych należy uwzględnić ogólną liczbę punktów ECTS przyznanych za dany przedmiot, obejmującą także szacowany czas pracy własnej studenta

	Efekty kształcenia	Sposoby weryfikacji	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia
Efekty kształcenia	Wiedza w wyniku przeprowadzonych zajęć student powinien być w stanie: - definiować mniejszość narodową i etniczną w ujęciu socjologicznym i prawnym, - omówić historyczne aspekty zróżnicowania narodo-etnicznego w Polsce.	<ul style="list-style-type: none"> • Kolokwium (ustny/ pisemny) • Pytania dotyczące lektur zadawane w trakcie ćwiczeń • Dyskusja w małych grupach 	K_W11 K_W19 K_W21
	Umiejętności w wyniku przeprowadzonych zajęć student powinien potrafić/mieć umiejętność: - posługiwania się obowiązującymi przepisami prawnymi w odniesieniu do mniejszości narodowych i etnicznych, a także obcokrajowców w Polsce, - wykorzystania danych demograficznych (spisowych) do analizy zróżnicowania narodo-etnicznego, religijnego i językowego.	<ul style="list-style-type: none"> • ocena: wypowiedzi ustnej w trakcie zajęć, • ocena prezentacji • Ocena wykonania ćwiczeń indywidualnie oraz/lub grupowo podczas zajęć • Ocena wykonania zadań 	K-U01 K_U14 K_U16

		domowych • ćwiczenia warsztatowe	
	Kompetencje społeczne w wyniku przeprowadzonych zajęć student ma/wykazuje: - pogłębioną świadomość i wrażliwość społeczną w obszarze zróżnicowania kulturowego, - jest otwarty na poznawanie i rozumienie społeczno-kulturowych uwarunkowań działania stowarzyszeń i organizacji mniejszościowych.	• ocena pracy w grupie • ocena wywiązywania się z zadań • ćwiczenia warsztatowe	K_K04 K_K11